

CRD Nord a aprobat Planul regional sectorial de Alimentare cu apă și canalizare pentru Regiunea Nord

Fălești, 6 iunie 2014. Membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord) s-au întrunit în cea de-a doua ședință ordinară din acest an, în orașul Fălești, pentru prima dată în altă localitate din nordul republicii decât orașul Bălți, unde își află sediul Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

La cea de-a doua ședință ordinară a CRD Nord, prezidată de către președintele Ion Parea, au participat viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Liviu Oboroc, membrii CRD Nord, primarii localităților din raionul Fălești și specialiști de la ADR Nord.

După îndelungate discuții, cei 30 din 48 membri ai CRD Nord prezenți la ședință au votat în unanimitate aprobarea Programului regional sectorial (PRS) de Alimentare cu apă și canalizare (AAC) pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) și au luat act de un șir de modificări în Planul anual de activitate al ADR Nord. „Problema prioritară a regiunii noastre rămâne aprovizionarea cu apă

potabilă de calitate și construcția sistemelor de canalizare”, a subliniat președintele CRD Nord, Ion Parea.

”Mă bucur să văd că există conlucrare dintre membrii CRD Nord și specialiștii ADR Nord, întrucât activitățile ce țin de elaborarea și aprobarea Programelor regionale sectoriale presupun, în primul rând, dialog eficient la nivelul autorităților publice locale”.

Liviu Oboroc, viceministru, MDRC

Continuare în pag. 2

Acest buletin informativ conține 17 pagini și a fost elaborat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord.

Vizitați [pagina ADR Nord din Facebook](#)! Și aici, ADR Nord vorbește cu Dvs.

Vă așteptăm în grupul „[Dezvoltare regională](#)” din Facebook!

Website-ul autorităților publice locale de nivelul II din Regiunea de Dezvoltare Nord

www.regio.md

Proiect realizat de ADR Nord cu suportul Agenției Corpul Păcii SUA în Moldova

Apă potabilă și canalizare în Regiunea Nord

Membrilor CRD Nord li s-a adus la cunoștință situația actuală din domeniul implementării PRS în RDN. În acest context, specialiștii ADR Nord au prezentat informații despre elaborarea conceptelor de proiecte posibile în domeniile Managementul deșeurilor solide (MDS) și Eficiența energetică a clădirilor publice (EECP). Totodată, specialiștii ADR Nord s-au referit și la procesul de elaborare a PRS în domeniul Drumuri locale și regionale (DLR) pentru RDN.

Subiect de discuții a generat și prezentarea procesului de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Regională Nord pentru perioada 2016-2020, inițiată de ADR Nord odată cu organizarea, în luna mai 2013, a Conferinței internaționale „Oportunități de dezvoltare socio-economică a Regiunii de Dezvoltare Nord până în anul 2020”.

CRD Nord este o structură regională deliberativă, fără personalitate juridică, constituită în vederea elaborării, coordonării și monitorizării politicii de dezvoltare regională la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN), formate din municipiul Bălți și raioanele Briceni, Dondușeni, Drochia, Edineț, Fălești, Florești, Glodeni, Ocnița, Râșcani, Sângerei și Soroca. Consiliul Regional are 48 de membri, fiind alcătuit din președinții raioanelor componente, primarul municipiului Bălți și câte un reprezentant al asociațiilor de primari, societății civile și sectorului privat din fiecare raion și municipiu al RDN. Membrii Consiliului Regional își exercită atribuțiile cu titlu gratuit.

Proiecte

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, i-a informat pe membrii CRD Nord despre proiectele ADR Nord realizate în perioada ianuarie-mai 2014, referindu-se totodată și la implementarea politicii de dezvoltare regională de către autoritățile publice locale de nivelurile I și II din RDN.

„Aprobarea celui de-al treilea PRS, și anume cel din domeniul alimentare cu apă și canalizare, reprezintă încă un pas important. Acest fapt ne va permite să avem o viziune strategică clară și ne va ajuta să elaborăm proiecte fezabile de alimentare cu apă și canalizare”.

Ion Bodrug, director ADR Nord

Consiliul Raional Fălești

EVENTIMENTE ACTUALE

Drumurile din raionul Briceni se transformă în șantiere

Recent, în raionul Briceni, au început lucrările de reabilitare a unei porțiuni de drum de 5,8 km. Lucrările se desfășoară în cadrul proiectului „Reabilitarea sectorului de drum L-20 - Briceni-Grimăncăuți, frontiera cu Ucraina”, înaintat de Consiliul Raional Briceni (CR Briceni) în cadrul celui de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte, lansat, în 2012, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

În acest context, vineri, 11 iulie a.c., Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) a organizat, în incinta CR Briceni, o ședință de coordonare a proiectului. Ședința a fost prezidată de către directorul ADR Nord, Ion Bodrug, care, din start, a subliniat importanța colaborării dintre toate serviciile desconcentrate cu CR Briceni și operatorul economic.

„E îmbucurător faptul că drumurile din raionul Briceni se transformă în șantiere. Realizarea acestui proiect depinde, în mare măsură, și de implicarea în procesul de realizarea proiectului a serviciilor desconcentrate, ori de câte ori va fi necesar de soluționat anumite probleme ce ar putea apărea pe parcurs”, a declarat, în cadrul ședinței de la CR Briceni, directorul ADR Nord.

La rândul său, președintele CR Briceni, Efimia Bandalac, susține că proiectele de reabilitare a unor segmente de drumuri sunt așteptate de foarte mulți cetățeni, întrucât drumurile ce vor fi reparate asigură în prezent legătura cu statul vecin, Ucraina.

Ulterior, participanții la ședință s-au deplasat la fața locului, unde au identificat câteva probleme ce împiedică efectuarea lucrărilor conform planului de realizare a proiectului. Membrii grupului de lucru au decis ca, până la sfârșitul acestei săptămâni, părțile responsabile să identifice soluții pentru înlăturarea neajunsurilor depistate.

Valoarea totală estimativă a proiectului „Reabilitarea sectorului de drum L-20 - Briceni-Grimăncăuți, frontiera cu Ucraina” este de 34 015 630 de lei, bani alocați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) a aprobat alocarea a 7 milioane de lei pentru lucrările ce urmează a fi efectuate în acest an.

Proiecte de reabilitare a drumurilor în raionul Briceni

Menționăm că, în scurt timp, ADR Nord va demara, în raionul Briceni, încă un proiect de reabilitare a unei porțiuni de drum, în lungime de 3,795 km. E vorba de

proiectul „Reabilitarea infrastructurii rutiere spre punctele vamale internaționale Briceni și Larga, raionul Briceni”, înaintat de Primăria orașului Briceni în cadrul celui de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte. Valoarea totală estimativă a proiectului este de 22 908 200 de lei, bani alocați din FNDR. În acest an, CNCDR a aprobat alocarea a 5 milioane de lei pentru lucrările în cadrul acestui proiect.

Totodată, din 2013, locuitorii satului Corjeuți, raionul Briceni, se bucură de un drum nou, întrucât un sector de drum în lungime de 7,721 km, ce străbate satul Corjeuți și ajunge până în satul Trinca, raionul Edineț, a fost reparat. Proiectul „Reparația sectorului de drum local L-37 «Lipcani-Balasinești-Corjeuți-Târnova»”, înaintat de Primăria Corjeuți, este și cel mai mare proiect de dezvoltare regională implementat, în Republica Moldova, în ultimii 2 ani. Valoarea totală a proiectului de reparație a porțiunii de drum a fost de 51 270 100,00 de lei, bani alocați din sursele FNDR.

Recent, în cadrul unei vizite de lucru în raionul Briceni, ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Vasile Botnari, a anunțat că drumurile locale din 24 de localități ale raionului Briceni vor fi reparate în acest an. Pentru realizarea acestui obiectiv, din sursele Fondului Rutier, în raionul Briceni se preconizează lucrări rutiere de 21 de milioane de lei: pentru reparația drumurilor din localități - 11 milioane de lei, pentru întreținerea drumurilor - 9 milioane de lei, lucrări de reparații curente - 1,3 milioane de lei.

EVENIMENTE ACTUALE

Locuitorii comunei Risipeni vor beneficia de apă potabilă la robinete

In comuna Risipeni, raionul Fălești, sunt în desfășurare lucrările pentru construcția a 21,815 km de apeduct. Astfel, în mai puțin de 2 ani, aproximativ 2200 de locuitori ai satelor Risipeni și Bocșa ar putea beneficia de apă potabilă la robinete, utilizând tehnologii prietenoase mediului.

Lucrările de construcție a apeductului se desfășoară în cadrul proiectului „Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală”, înaintat de Primăria Risipeni la cel de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte, lansat și organizat, în 2012, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

În acest context, luni, 14 iulie a.c., ADR Nord a organizat, în incinta Primăriei Risipeni, o ședință de coordonare a proiectului. În cadrul ședinței, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, și președintele raionului Fălești, Valeriu Muduc, au subliniat importanța colaborării dintre toate serviciile desconcentrate cu Primăria Risipeni și operatorul economic.

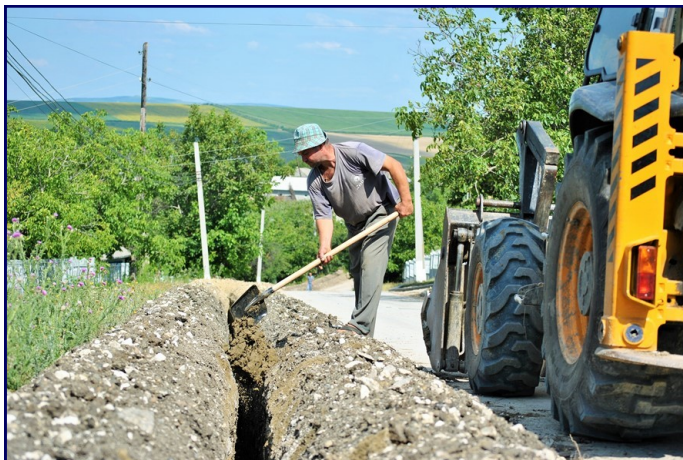
” După realizarea proiectului, locuitorii comunei Risipeni vor beneficia de servicii de calitate, la standarde europene, în ceea ce privește furnizarea apei potabile”, a precizat directorul Ion Bodrug.

„Este un proiect foarte important pentru locuitorii comunei Risipeni. Lipsa rețelilor de apă și canalizare este cea mai mare problemă pe care o are în prezent comuna Risipeni. Realizarea cu succes a acestui proiect ne dă garanția că vom avea apă potabilă la robinete”, afirmă primarul de Risipeni, Gheorghe Rusu.

După ședința organizată în incinta Primăriei Risipeni, membrii grupului de lucru s-au deplasat în teren, pentru a se documenta în privința executării lucrărilor.

În afară de cei 21,815 km de apeduct construit, în cadrul proiectului va fi construită și o stație de tratare a apei potabile. La apeduct vor avea acces circa 680 de gospodării, 7 instituții publice și 12 agenți economici. Totodată, va fi creată o întreprindere de prestare a serviciilor de aprovizionare cu apă, iar 2 persoane vor fi instruite în domeniul gestionării întreprinderii create.

Valoarea totală estimativă a proiectului „Aprovizionarea cu apă potabilă și canalizare a locuitorilor satelor Risipeni și Bocșa și a instituțiilor de menire social-culturală” este de 30 513 490 de lei, oferiți de Fondul Național pentru

Dezvoltare Regională (FNDR). Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) a aprobat alocarea a 3 milioane de lei pentru lucrările ce urmează a fi efectuate până la finele anului curent.

Construcția rețelilor de canalizare și a stației de epurare va fi obiectivul unui alt proiect al Primăriei Risipeni. Acest proiect urmează să obțină finanțare prin intermediul Fondului Ecologic Național.

Menționăm că apa din râul Prut va ajunge în comuna Risipeni după ce va fi realizat proiectul „Finalizarea apeductului Prut-Fălești, premise pentru asigurarea cu apă potabilă a 75 de localități din Regiunea de Dezvoltare Nord”, în valoare totală de 14 585 000 de lei, oferiți de FNDR. Lucrările de finalizare a apeductului Prut-Fălești vor demara în scurt timp.

Acum 2 ani, ADR Nord a realizat în orașul Fălești proiectul „Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut”, în valoare totală de 18 775 310 de lei, din care 11 375 310 de lei din sursele FNDR. Și acest proiect, în cadrul căruia s-a construit o stație de tratare a apei, face parte din seria de proiecte al căror principal obiectiv este să asigure locuitorii raionului Fălești cu apă potabilă.

În raionul Fălești este cea mai gravă situație din Regiunea de Dezvoltare Nord în privința calității apei potabile. Apa din majoritatea fântânilor de mină conține fluor ce depășește de 2-3 ori limitele admise de normele sanitare. În satul Risipeni, de exemplu, nu sunt rezerve suficiente de apă nici în fântânile de mină, locuitorii fiind nevoiți să se deplaseze la distanțe mari pentru a transporta apă potabilă.

Evenimente Actuale

Rezidenții Parcului Industrial „Răut” vor avea acces la un sistem modernizat de alimentare cu apă și canalizare

La Parcul Industrial „Răut” sunt în desfășurare lucrările de construcție și reabilitare a rețelor de apeduct și canalizare: 1,17 km de rețea de apeduct exterioră, 2,16 km rețea de apeduct interioră, 1,19 km de rețea de canalizare interioră. De asemenea, anul viitor, teritoriul aferent parcului industrial va fi amenajat și iluminat.

Lucrările se desfășoară în cadrul proiectului „Susținerea dezvoltării sectorului industrial în Regiunea de Dezvoltare Nord prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare pentru Parcul Industrial pe teritoriul S.A. «Răut» din municipiul Bălți”, înaintat de Primăria Bălți la cel de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte, lansat și organizat, în 2012, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

În acest context, vineri, 18 iulie a.c., ADR Nord a organizat, în incinta clădirii administrative a Parcului Industrial „Răut”, o ședință de coordonare a proiectului. În cadrul ședinței, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a subliniat importanța colaborării dintre toate serviciile desconcentrate cu Primăria Bălți și operatorii economici antrenați în procesul de executare a lucrărilor. Totodată, directorul ADR Nord a menționat că, pentru a asigura transparența, este important ca în timpul desfășurării lucrărilor să fie invitați și lideri de opinie din comunitate care doresc să monitorizeze procesul realizării proiectului.

„Conectarea la sistemul de apă și canalizare va face posibilă lansarea reală a Parcului Industrial «Răut», contribuindu-se astfel la sporirea potențialului investițional al municipiului Bălți, în special, și al Regiunii de Dezvoltare Nord, în general”, a precizat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

Anatolie Munteanu, directorul general al S.A. „Răut”, întreprindere administratoare a Parcului Industrial „Răut”, a precizat că rezidenții parcului industrial care urmează să-și înceapă activitatea în scurt timp mizează că vor avea acces la sistemul de apă și canalizare. Din acest considerent, „este foarte important ca părțile implicate să depună maxim efort ca în luna septembrie curent lucrările să fie finalizate, așa cum prevede planul de realizare a proiectului”, a precizat directorul general al S.A. „Răut”.

Participantii la ședință au identificat câteva neclarități de proiectare. Membrii grupului de lucru au decis ca, în cel

mai scurt timp, părțile responsabile să identifice soluțiile necesare, astfel încât lucrările să fie efectuate în strictă conformitate cu documentația proiectului.

După ședința de coordonare a proiectului, directorul ADR Nord s-a deplasat în teren, pentru a se documenta în privința executării lucrărilor.

Valoarea totală estimativă a proiectului „Susținerea dezvoltării sectorului industrial în Regiunea de Dezvoltare Nord prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii de apă și canalizare pentru Parcul Industrial pe teritoriul S.A. «Răut» din municipiul Bălți” este de 14 440 000 de lei, oferiți de Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) a aprobat alocarea a 4 milioane de lei pentru lucrările ce urmează a fi efectuate până la finele anului curent.

Amplosat în zona industrială a sectorului central din municipiul Bălți, pe o suprafață de 9,5 ha, Parcul Industrial „Răut”, administrat de S.A. „Răut”, a fost lansat în data de 25 iulie 2013. Aici se fabrică producție de menire tehnico-productivă, precum și mărfuri de larg consum. S.A. „Răut”, companie cu capital majoritar de stat, a fost înființată în anul 1944. Parcul Industrial „Răut” dispune de peste 46 de mii de metri pătrați ce pot fi dați în chirie rezidenților, inclusiv 32 mii m.p. suprafețe de producere, circa 14 mii m.p. suprafețe de birou și spațiu de depozitare. De asemenea, parcul industrial dispune de terenuri „green-field” cu suprafața totală de 4170 m.p. pentru construcții noi. În prezent, starea Parcului Industrial „Răut” este satisfăcătoare, fiind păstrate utilaje unice, ce pot fi utilizate și de către rezidenții parcului industrial, deși încăperile de producție și infrastructura necesită investiții semnificative.

EVENIMENTE ACTUALE

Rețele de apă și canalizare în construcție la Zona Economică Liberă „Bălți”

La Zona Economică Liberă „Bălți” (ZEL „Bălți”), subzona nr. 3, sunt în desfășurare lucrările de construcție a 2,5 km de apeduct intern și a 2,6 km de rețele interne de canalizare, precum și o stație de pompare. Totodată, lucrările de construcție a circa 1,56 km de apeduct exterior, demarate anul trecut, au fost finalizate recent.

Lucrările se desfășoară în cadrul proiectului „Susținerea dezvoltării sectorului privat și a procesului de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord prin construcția rețelelor de apă și canalizare pentru subzona nr. 3 a Zonei Economice Libere «Bălți»”, înaintat de Primăria Bălți la cel de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte, lansat și organizat, în 2012, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

În acest context, joi, 24 iulie a.c., ADR Nord a organizat, în incinta clădirii administrative a ZEL „Bălți”, o ședință de coordonare a proiectului. În cadrul ședinței, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a subliniat importanța colaborării cât mai active dintre reprezentanții serviciilor desconcentrate, aplicantul proiectului și operatorul economic. „Împreună facem un lucru deosebit pentru municipiul Bălți, al doilea mare oraș din Republica Moldova. Este un proiect realizat cu entuziasm”, a precizat directorul ADR Nord, potrivit căruia marea parte a delegațiilor străine aflate în vizite de documentare în Regiunea de Dezvoltare Nord vizitează și ZEL „Bălți”, o adevărată carte de vizită.

Viceadministratorul ZEL „Bălți”, Vasile Șoldan, susține că, odată cu construcția infrastructurii ce ar permite funcționarea subzonei nr. 3 a ZEL „Bălți”, vor fi create încă aproximativ 1000 de noi locuri de muncă. „Sperăm că în luna octombrie a anului în curs să fie finalizate lucrările de construcție a apeductului, a sistemului de canalizare și a stației de pompare”, a menționat viceadministratorul ZEL „Bălți”, care a mai subliniat faptul că investițiile din anii ce urmează vor depinde în mare măsură de calitatea materialelor și a lucrărilor efectuate acum.

Proiectul „Susținerea dezvoltării sectorului privat și a procesului de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord prin construcția rețelelor de apă și canalizare pentru subzona nr. 3 a Zonei Economice Libere «Bălți»” a obținut finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Astfel, valoarea

estimativă a investiției oferită de FNDR este de 14,82 de milioane de lei. Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) a aprobat alocarea a 11,85 de milioane de lei pentru lucrările ce urmează a fi efectuate până la finele anului curent.

Prin acest proiect se urmărește facilitarea procesului de atragere a investițiilor în sectorul privat al Regiunii de Dezvoltare Nord prin construcția infrastructurii de apă și canalizare pentru subzona nr. 3 a ZEL „Bălți”.

Menționăm că în perioada anilor 2011-2012, pe teritoriul ZEL „Bălți” (subzonele nr. 1 și nr. 2) ADR Nord a implementat proiectul „Conectarea Zonei Economice Libere «Bălți» la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces”, în valoare totală de 16,585 milioane de lei, din care 13,62 milioane e lei oferiți de FNDR.

ZEL „Bălți” a fost lansată la 26 mai 2010, fiind a 7-a zonă economică liberă din Republica Moldova. Administratorul principal al ZEL „Bălți” este Marin Ciobanu. Inițial, ZEL „Bălți” cuprindea două subzone cu suprafețe de 1,5 ha și respectiv 10,35 ha în care activează ÎCS „Drăxlmaier Automotive” SRL. La sfârșitul anului 2010, pe teritoriul aerodromului din Bălți, a fost creată subzona nr. 3 (136 ha) a ZEL „Bălți”, pentru a spori potențialul investițional disponibil atât al zonei libere, cât și al municipiului Bălți.

EVENIMENTE ACTUALE

În orașul Briceni vor fi reconstruite și reparate capital mai multe porțiuni de drumuri

Mai multe porțiuni de drumuri din orașul Briceni vor fi reconstruite și reparate capital. În scurt timp, lucrările de reabilitare a 3,795 km de segmente de drumuri vor demara în cadrul proiectului „Reabilitarea infrastructurii rutiere spre punctele vamale internaționale Briceni și Larga, raionul Briceni”, înaintat de Primăria orașului Briceni la cel de-al 2-lea Apel de propuneri de proiecte, lansat și organizat, în 2012, de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord).

În acest context, joi, 24 iulie a.c., ADR Nord a organizat, în incinta Primăriei orașului Briceni, o ședință de coordonare a proiectului. Ședința a fost prezidată de către directorul ADR Nord, Ion Bodrug, care, din start, a subliniat importanța colaborării dintre toate serviciile desconcentrate cu Primăria Briceni și operatorul economic.

Directorul ADR Nord a menționat că, pentru a asigura transparența realizării proiectului, este important ca în timpul desfășurării lucrărilor să fie invitați și lideri de opinie din comunitate, pentru a monitoriza calitatea lucrărilor efectuate. Totodată, în prezența unui reprezentant din cadrul poliției patrule, directorul Ion Bodrug a atras atenția că, odată cu reabilitarea mai multor segmente de drumuri, în raionul Briceni ar putea crește numărul de accidente rutiere.

Primarul de Briceni, Mihail Gnatiuc, susține că reabilitarea drumurilor din orașul Briceni este așteptată de foarte mulți cetățeni, întrucât drumurile ce vor fi reparate vor asigura legătura cu punctele vamale internaționale Briceni și Larga, de la hotarul cu Ucraina.

Valoarea totală estimativă a proiectului „Reabilitarea infrastructurii rutiere spre punctele vamale internaționale Briceni și Larga, raionul Briceni” este de 22 908 200 de lei, oferiți de Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale (CNCDR) a aprobat alocarea a 5 milioane de lei pentru lucrările ce urmează a fi efectuate până la finele anului curent.

„Cooperarea intercomunitară dă valoare adăugată proiectelor de dezvoltare regională”

Reprezentanți ai administrației publice locale (APL) din raionul Soroca și ai Institutului pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul” (IDIS „Viitorul”) s-au reunit, în incinta Agenției de Dezvoltare Nord (ADR Nord), pentru a discuta pe marginea organizării și cooperării intermunicipale în raionul Soroca, cu accent pe clusterul Tătărușca Veche.

Cu această ocazie, în cadrul unei mese rotunde, participanții au identificat soluții pentru crearea unor servicii locale comune ce ar reuni mai multe localități din raionul Soroca, reieșind din experiența celor 6 sate ce intră în componența comunei Tătărușca Veche, unde există un serviciu public de iluminare stradală, creat după ce ADR Nord a realizat proiectul-pilot „Iluminare stradală în comuna Tătărușca Veche, raionul Soroca”, cu sprijin financiar din partea proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, gestionat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

„Cooperarea intercomunitară dă valoare adăugată proiectelor de dezvoltare regională, iar proiectul de iluminare stradală din comuna Tătărușca Veche ne-a demonstrat acest fapt, chiar dacă ne-am confruntat cu unele dificultăți în procesul de creare și funcționare a serviciului de iluminare stradală”, a menționat directorul ADR Nord, Ion Bodrug.

„Într-o lume globalizată, e imposibil de obținut rezultate fără lucru în comun”, a subliniat șeful-adjunct al Direcției generale dezvoltare regională (DGDR) a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC), Igor Malai. „Oamenii trebuie să se asocieze pentru a lucra în comun, asta însemnând beneficii și responsabilități comune”, a mai spus reprezentantul MDRC.

Evenimente Actuale

ADR Nord și Corpul Păcii își fructifică colaborarea. „Împreună am realizat lucruri importante și am învățat din greșeli”

Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) și Agenția guvernamentală a Statelor Unite Corpul Păcii în Moldova își continuă colaborarea începută în 2011, prin semnarea unui acord. Astfel, la începutul lunii iulie curent, Matthew Stahlman, al doilea voluntar Corpul Păcii care a activat la ADR Nord, și-a încheiat activitatea. Din 31 iulie a.c., în instituția noastră își va începe activitatea voluntarul american Jeff Liu.

În cei 2 ani de activitate la ADR Nord, voluntarul Matthew Stahlman a contribuit la promovarea instituției noastre și a facilitat accesul la informație pentru publicul vorbitor de limba engleză, traducând cele mai importante articole informative publicate pe site-ul ADR Nord.

În mod special, subliniem aportul voluntarului Matthew Stahlman la consolidarea capacităților echipei ADR Nord, în timpul realizării proiectului „Facilitarea promovării potențialului Regiunii de Dezvoltare Nord”, finanțat printr-un grant în valoare de peste 43 de mii de lei acordat de Programul Granturilor Mici al Corpului Păcii SUA în Moldova. În rezultatul acestui proiect, a fost creat și lansat site-ul Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN) www.regio.md, platformă on-line ce va conține informații relevante despre proiectele, economia, turismul și cultura RDN. Așteptăm ca administrațiile publice locale implicate în proiect, precum și ONG-urile din RDN să profite de avantajele pe care le poate oferi un astfel de site regional.

Matthew Stahlman a contribuit esențial și la conceperea unui proiect de dezvoltare a capacităților echipei ADR Nord. Proiectul urmează a fi realizat în parteneriat cu ADR Vest din România, imediat ce va obține finanțare. Mai mult, voluntarul a participat la un șir de evenimente de anvergură și s-a implicat în desfășurarea campaniilor de salubritate și înverzire a plaiului, organizate de ADR Nord.

Ion Bodrug, director ADR Nord: „Prin intermediul proiectelor pe care le realizează, reprezentanții Corpului Păcii contribuie la apropierea Republicii Moldova de Statele Unite ale Americii și de Uniunea Europeană. Vom continua să colaborăm cu Agenția guvernamentală Corpul Păcii SUA în Moldova. Acest fapt va contribui la schimbul de experiență și viziuni, precum și la dezvoltarea profesională a echipei noastre”.

Liuba Băbălău, specialist în elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectelor, ADR Nord: „Matthew este un om de echipă. Suntem foarte mulțumiți de entuziasmul și dorința de colaborare a lui Matt, de la care am aflat multe lucruri noi despre modalitățile de dezvoltare și îmbunătățire a conceptelor de proiecte, conform standardelor Uniunii Europene”.

Ion Urușciuc, specialist în comunicare, ADR Nord: „Matthew este un om al faptelor, iată de ce am reușit să fructificăm colaborarea ADR Nord cu una dintre cele mai mari organizații guvernamentale de voluntariat din lume. Împreună cu Matt am realizat lucruri importante și am învățat din greșeli, grație dialogului prietenesc pe care l-am cultivat în tot acest răstimp”.

Corpul Păcii în Republica Moldova

Începând cu anul 1993, Agenția guvernamentală a Statelor Unite ale Americii Corpul Păcii a dezvoltat numeroase parteneriate de succes cu diverse organizații din Republica Moldova. Astfel, voluntarii americani se implică în unul dintre cele 4 programe derulate de Corpul Păcii: Dezvoltarea antreprenoriatului mic, Dezvoltarea comunitară și organizațională, Predarea limbii engleze și Educația pentru sănătate în școală și în comunitate.

La începutul lunii iunie curent, în Republica Moldova a sosit un grup de 73 de voluntari ai Corpului Păcii, acesta fiind cel de-al 29-lea grup de voluntari americani în țara noastră. Timp de 10 săptămâni după sosirea în Republica Moldova, aceștia învață limba română sau limba rusă și obțin cunoștințe despre cultura țării noastre.

Din 1993, peste 1000 de voluntari și-au făcut serviciul în Moldova. Potrivit site-ului Peace Corps Moldova, după întoarcerea lor în SUA, voluntarii „își continuă serviciul în calitate de ambasadori neoficiali ai Moldovei, ai țării pe care au cunoscut-o și au îndrăgit-o”.

Corpul Păcii, cea mai mare organizație guvernamentală de voluntariat din lume, activează din 1961, promovând pacea și prietenia poporului american. Până în prezent, voluntarii Corpului Păcii și-au făcut serviciul în 139 de țări ale lumii.

APRILIE 2014

Locuitorii orașului Otaci vor beneficia de un centru modern pentru tineret

Otaci (Ocnița), 22 aprilie 2014. În orașul Otaci, raionul Ocnița, vor fi reluate în acest an lucrările de finisare a clădirii Centrului creativ-inovativ PRO Cariera. Menționăm că, în 2009, lucrările la obiect au fost stopate din lipsă de surse financiare, iar un proiect înaintat de Primăria Otaci și implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) poate împlini unul dintre visele locuitorilor orașului Otaci - de a avea în localitate un centru modern pentru tineret.

În acest context, specialiști din cadrul Secției managementul proiectelor (SMP) a ADR Nord au organizat o ședință de lucru în cadrul proiectului „Centrul Creativ-Inovativ PRO Cariera (Otaci)”, înaintat de Primăria Otaci.

Responsabilii de implementarea proiectului au discutat cu șeful SMP, Constantin Bândiu, primarul de Otaci, Vasile Traghira, și specialistul în implementarea și monitorizarea proiectelor din cadrul SMP, Alexandru Goreacioc, despre etapa în care se află în prezent realizarea proiectului, precum și despre pașii următori în procesul de realizare a proiectului.

Membrii ședinței s-au deplasat la obiectul aflat în construcție pentru a constata volumele de lucrări executate în perioada anilor 2007-2009 și cele rămase pentru executare. Astfel, director SRL „Constructorul”, Iurie Cucuta, a prezentat membrilor ședinței procesele-verbale pe lucrările executate de SRL „Constructorul” la Centrul creativ-inovativ PRO Cariera în perioada anilor 2007-2009.

În rezultatul discuțiilor din cadrul ședinței s-a decis ca specialiștii Institutului Național de Cercetări și Proiectări „Urbanproiect” implicați în actualizarea documentației tehnice pentru constatarea volumelor neexecutate să se deplaseze la obiect și să ia decizii privind necesitatea unor volume de lucrări omise anterior și includerea acestora în devizele de cheltuieli. Totodată, „Urbanproiect” urmează să urgenteze actualizarea documentației tehnice în decurs de 2 luni.

Valoarea totală a proiectului „Centrul Creativ-Inovativ PRO Cariera” este de 22 222 870 de lei, bani solicitați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR). Pentru implementarea proiectului în anul 2014, Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale a alocat 5 milioane de lei.

Orașul Otaci și localitățile limitrofe acestuia se află la frontiera cu Ucraina. Acest fapt contribuie în mod direct la

dezvoltarea economică a zonei, însă această oportunitate geografică nu este valorificată din cauza insuficienței de cunoștințe în domeniul antreprenorial modern. Beneficiarii proiectului, în special tinerii, pot, prin propriile afaceri, genera dezvoltare economică locală și oportunități de dezvoltare în regiune. Pe termen lung, Centrul își dorește să devină o soluție curentă pentru problemele de integrare a tinerilor.

MAI 2014

Cum va arăta Regiunea de Dezvoltare Nord către anul 2020? Prima ședință de planificare strategică a dezvoltării Regiunii Nord

Bălți, 8 mai 2014. „Dacă ne vom axa doar pe proiecte de infrastructură, nu vom reuși să dezvoltăm Regiunea Nord așa cum ne dorim”, a declarat directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, în cadrul primei ședințe a grupului de lucru regional (GLR) de planificare strategică a dezvoltării Regiunii Nord până în anul 2020, eveniment ce a dat startul procesului de elaborare a Strategiei socio-economice a Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN) pentru anii 2016-2020.

Ședința ce a avut loc azi în incinta Universității de Stat „Alecu Russo” se înscrie în lanțul de activități inițiate odată cu desfășurarea, în 2013, a Conferinței internaționale cu genericul „Oportunități de dezvoltare socio-economică a Regiunii de Dezvoltare Nord, până în anul 2020”, eveniment organizat la inițiativa ADR Nord în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova și Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale (VARAM) al Republicii Letonia.

La eveniment au participat reprezentanți ai MDRC, membri ai Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord (CRD Nord), specialiști din cadrul ADR Nord, exponenți ai mediului academic și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale din RDN.

„Strategia de dezvoltare trebuie să conțină cât mai multe viziuni exprimate în scheme, desene, ca oricine o va citi să-și imagineze cum se va dezvolta RDN”, susține șeful adjunct al Direcției generale dezvoltare regională din cadrul MDRC, Igor Malai, precizând, în acest context, că mai sunt o mulțime de necunoscute, cum ar fi descentralizarea și autonomia financiară locală. Totodată, funcționarul MDRC a spus că activitatea GLR de planificare strategică a dezvoltării RDN trebuie mediatizată cât mai bine, întrucât „la noi se crede că strategiile se elaborează undeva sus, ceea ce nu trebuie să se întâmple, pentru că, dacă ar fi așa, viziunile exprimate în acel document nu ar coincide întocmai cu necesitățile comunităților”.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a prezentat planul de acțiuni pentru elaborarea SDR Nord 2016-2020, precum și structura viitorului document strategic. „Ședințele GLR ne vor ajuta să vedem cum va arăta RDN către anul 2020”, a subliniat directorul ADR Nord, referindu-se totodată la importanta experiență pe care specialiștii ADR Nord și membrii CRD Nord au obținut-o, în ultimii ani, cu ocazia vizitelor de studiu în mai multe state membre ale Uniunii Europene.

„Cercul oamenilor implicați în procesul de planificare și elaborare a strategiilor de dezvoltare trebuie să fie larg, făcându-se abstracție de culorile politice sau de alte aspecte irelevante. Să nu ezităm să discutăm despre diverse subiecte atunci când planificăm.

Putem să ne bazăm și pe fantezii, nimeni nu interzice asta. Îi putem implica în acest proces și pe copii, și pe studenți”, a relevat directorul Ion Bodrug.

La rândul său, vicepreședintele CRD Nord, președintele raionului Glodeni, Valeriu Țarigradschi, a apreciat înalt activitatea actualului GLR în contextul procesului de integrare a țării noastre în Uniunea Europeană. „E important să nu repetăm greșelile altor state europene, care deja au trecut prin tot ce noi abia acum facem”, a subliniat vicepreședintele CRD Nord.

„Orice strategie nu este o dogmă, ea putând fi actualizată oricând, ca să fie în pas cu provocările vremii. Pe noi toți ne-a adunat aici dorința de a trăi într-o regiune mai dezvoltată, unde să avem condiții de viață mai bune”, a spus Vlad Ghițu, consultant al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) în cadrul ADR Nord.

În acest an, prezentul GLR se va întruni încă în două ședințe, pentru a identifica și a examina problemele și disparitățile RDN, în care intră 11 raioane și municipiul Bălți.

Vitoareale întruniri ale GLR privind planificarea regională pentru perioada 2016-2020 vor reieși din faptul că prioritățile localităților din RDN sunt legate de reabilitarea sau modernizarea infrastructurii de utilități (mai cu seamă rețele de apă potabilă și de canalizare) și a infrastructurii rutiere (drumuri naționale și regionale), crearea de noi locuri de muncă și atragerea de investitori, prevenirea migrației tinerilor, dezvoltarea potențialului turistic, protecția mediului și a resurselor naturale, eficiența energetică și reducerea consumului de energie etc.

În decurs de două săptămâni, membrii GLR vor reveni cu propuneri privind opțiunile de dezvoltare a RDN.

Întreg procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare socio-economică a RDN va decurge transparent, cu implicarea unui cerc larg de actori regionali și a reprezentanților mai multor instituții partenere.

MAI 2014

O delegație din Regiunea de Dezvoltare Nord a participat la Forumul Internațional de Business Est-Baltic din Daugavpils,

O delegație din componența căreia au făcut parte 20 de reprezentanți ai Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN) a Republicii Moldova au participat la cea de-a III-a ediție a Forumului Internațional de Business Est-Baltic ce are loc în perioada 16-17 mai a.c. în orașul Daugavpils din Letonia. La forum participă delegații din 7 state: Letonia, Estonia, Lituania, Republica Moldova, Polonia, Belarusia și Rusia.

Din componența delegației noastre, condusă de către directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), Ion Bodrug, au făcut parte șefi de direcție din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, specialiști de la ADR Nord, funcționari din câteva administrații publice locale, reprezentanți ai mediului de afaceri, organizațiilor neguvernamentale și mass-media.

Ministrul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale, Româns Naudiș, a menționat, în mesajul său de salut, că organizarea unui astfel de forum investițional în Daugavpils, al doilea cel mai mare oraș al Letoniei, unde locuiesc circa 100 de mii de oameni, este un eveniment important atât pentru Letonia, cât și pentru țările participante la eveniment.

Reprezentanții Consiliului local au accentuat faptul că orașul Daugavpils este o poartă către Uniunea Europeană și această oportunitate poate fi valorificată la maximum. Cele mai importante proiecte în acest sens sunt dezvoltarea aeroportului și a turismului local.

In cadrul forumului investițional, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a vorbit despre proiectele investiționale realizate de ADR Nord, precum și despre climatul socio-economic al RDN. „Forumul din Daugavpils reprezintă o platformă de cooperare atractivă. Participarea delegației noastre la acest prestigios eveniment internațional ne va permite să valorificăm și mai mult cooperarea noastră cu partenerii din Letonia și ne va oferi posibilitatea să identificăm noi legături

de colaborare”, susține directorul Ion Bodrug, potrivit căruia experiența statelor-membre ale Uniunii Europene îi va ajuta pe reprezentanții țării noastre să urmeze o cale mai scurtă de aliniere la politicile de dezvoltare europene.

Participanții din Republica Moldova au prezentat în cadrul forumului materiale promoționale despre profilul economic al instituțiilor pe care le-au reprezentat și au stabilit legături de colaborare cu reprezentanți ai statelor participante la eveniment.

Forumul Internațional Est-Baltic de Business a fost organizat de Consiliul orașului Daugavpils, în colaborare cu Ambasada Republicii Polone în Riga, Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale (VARAM) din Letonia, Agenția de Investiții și Dezvoltare a Letoniei, precum și Camera de Comerț și Industrie a Letoniei.

Delegația din Republica Moldova s-a aflat în Letonia în perioada 13-20 mai a.c. și participat la un șir de vizite la companii, fabrici, uzine și întreprinderi în Municipalitățile Alojā, Gulbene, Krāslava și în orașele Valmiera, Daugavpils, Rēzekne, precum și în câteva sate din regiunea de est a Letoniei.

MAI 2014

Ministrul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale al Letoniei a vizitat Regiunea de Dezvoltare Nord

Bălți-Corjeuți (Briceni), 23.05.2013. Ministrul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale al Letoniei, Romāns Naudiņš, a vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), dorind astfel să cunoască mai bine Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN).

Oficialul leton s-a interesat de atuurile economice ale raioanelor din RDN, menționând că orice localitate, orice raion are acel specific local, acele particularități economice și turistice ce, odată valorificate, pot impulsiona dezvoltarea locală și regională. „Aveți potențial de dezvoltare înalt. Să organizați evenimente inedite, ca să audă toată lumea de ele. Aveți Festivalul Cartofului. De ce nu ați avea și un eveniment internațional de promovare a produselor naturale fabricate din cartofi? Pe afaceri mici se ține economia unei țări”, a relevat ministrul leton.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, i-a mulțumit ministrului Romāns Naudiņš pentru sprijinul de care ADR Nord beneficiază din partea VARAM, menționând, în mod special, sprijinul pe care ADR Nord l-a avut din partea colegilor letoni în timpul actualizării Strategiei de Dezvoltare Regională Nord, dar și în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare socio-economică a RDN, până în anul 2020.

„Grație suportului din partea colegilor din Letonia, avem o strategie de dezvoltare ce a servit drept model pentru toate regiunile de dezvoltare ale republicii.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug

Ministrul leton și directorul ADR Nord au mai discutat despre problema stației de epurare din municipiul Bălți. În Letonia, potrivit ministrului Romāns Naudiņš, fiecare casă are sistem individual de epurare, dar un astfel de model este costisitor pentru municipiul Bălți, unde sunt circa 150 de mii de locuitori.

Ulterior, oficialii letoni au vizitat Zona Economică Liberă „Bălți” și Parcul Industrial „Răut” din municipiul Bălți, după care au efectuat o vizită în satul Corjeuți, raionul Briceni, localitate ce colaborează cu municipalitatea Aloja din Letonia, în baza unui acord semnat anul trecut în cadrul primei ediții a Zilelor RDN.

Delegația din Letonia, condusă de către ministrul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale, se află în țara noastră în contextul participării la cea de-a IV-a ediție a Conferinței de cooperare internațională cu genericul „Depășirea disparităților regionale”, ce a avut loc la Chișinău în perioada 21-22 mai current.

Reprezentanți ai sectorului privat din Regiunea Nord, instruiți în domeniul achizițiilor publice

Bălți, 27 mai 2014. Reprezentanți ai întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) din Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) sunt instruiți pentru a putea prezenta la achizițiile publice desfășurate de Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) oferte profesionale și mai competitive, punându-se accent pe patru domenii prioritare pentru dezvoltarea regională: alimentarea cu apă potabilă și sisteme de canalizare; managementul deșeurilor solide; eficiența energetică în clădirile publice; drumuri locale și regionale.

Astfel, în incinta ADR Nord, a avut loc prima ședință a grupului de lucru regional privind susținerea sectorului privat, aceasta fiind și una din prioritățile Strategiei de Dezvoltare Regională Nord. În a doua jumătate a zilei, în incinta Filialei Bălți a Camerei de Comerț și Industrie (CCI) a Republicii Moldova, s-a desfășurat o masă rotundă cu genericul „Achiziții publice - oportunități și impedimente în cadrul implementării proiectelor investiționale de dezvoltare regională în Republica Moldova”.

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, desemnat președinte al grupului de lucru privind susținerea sectorului privat în RDN, a accentuat importanța susținerii antreprenorilor în contextul apropierei țării noastre de Uniunea Europeană. „Agenții economici din RDN vor beneficia de suport din partea noastră, astfel încât împreună să obținem rezultate mai bune în domeniul dezvoltării regionale, mai ales că se apropie timpul când va trebui să implementăm proiecte din fonduri europene, ceea ce presupune mai multă responsabilitate și profesionalism la cel mai înalt nivel”, a relevat directorul ADR Nord, mulțumind partenerilor europeni pentru suportul acordat.

IUNIE 2014

A fost lansat website-ul Regiunii de Dezvoltare Nord

Bălți, 30 iunie 2014. Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) împreună cu Primăriile Bălți, Edineț și Consiliile Raionale Ocnița, Briceni, Soroca, Dondușeni, Florești, Râșcani, Glodeni și Sângerei au lansat website-ul Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN) (www.regio.md), platformă on-line ce va conține cele mai relevante informații despre proiectele, economia, turismul și cultura RDN.

Lansarea platformei on-line, destinată în primul rând investitorilor și turiștilor străini, a avut loc în cadrul unei mese rotunde de finalizare a proiectului „Facilitarea promovării potențialului Regiunii de Dezvoltare Nord”, implementat de ADR Nord, în parteneriat cu Centrul CONTACT-Bălți și Alianța Centrelor Comunitare de Acces la Informație și Instruire din Moldova (Infonet) și sprijinit financiar de Corpul Păcii SUA în Moldova, prin intermediul Programului Granturilor Mici.

www.regio.md, produsul final al proiectului, a fost gândit să fie un instrument regional în 3 limbi (română, engleză și rusă), prin intermediul căruia autoritățile locale de nivelul II, dar și organizațiile neguvernamentale din regiune să promoveze potențialul economic, cultural și turistic al raioanelor ce fac parte din RDN.

În rezultatul organizării evenimentului de finalizare a proiectului, așteptăm ca reprezentanții APL, precum și ONG-urile din regiune să profite de avantajele pe care le poate oferi un website regional, disponibil în 3 limbi.

Valoarea totală a proiectului „Facilitarea promovării potențialului Regiunii de Dezvoltare Nord” este de peste 60 de mii de lei, din care aproximativ 70% reprezintă valoarea grantului oferit prin intermediul Corpului Păcii SUA în Moldova, iar circa 30% din bugetul total al proiectului provenind din contribuția financiară a comunității.

” Prin intermediul website-ului, regiunea noastră va putea fi promovată multilateral, modern și eficient din punct de vedere financiar. Va fi nevoie de multă implicare și colaborare ca să obținem un instrument on-line de informare și promovare calitativ și util, activitățile de până acum în cadrul acestui proiect fiind primii pași în această direcție.

Ion Bodrug, director ADR Nord

Moldova Business Week 2014, la Bălți

Bălți, 9 iunie 2014. Ministerul Economiei în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Agenția de Dezvoltare Regională Nord și Filialele Bălți, Edineț și Soroca a Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova au organizat o conferință regională cu participarea oamenilor de afaceri din Regiunea de Dezvoltare Nord. Evenimentul se înscrie în multiplele activități desfășurate în republică în contextul săptămânii investiționale „Moldova Business Week 2014”, cel mai mare eveniment în domeniul dezvoltării afacerilor.

APL învață din experiența ADR Nord

Bălți, 4 iunie 2014. Cu ocazia Zilei ușilor deschise la Agenția de Dezvoltare Regională Nord, reprezentanți ai autorităților publice locale (APL) din republică au efectuat o vizită de studiu în Regiunea de Dezvoltare Nord, pentru a cunoaște mai bine experiența implementării de către specialiștii ADR Nord a proiectului-pilot „Îmbunătățirea serviciilor de aprovizionare cu apă și canalizare în raionul Râșcani”, finanțat din surse ale Uniunii Europene prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

IUNIE 2014

Integrarea europeană, discutată la Bălți în cadrul celui de-al III-a Forum Uniunea Europeană – Republica Moldova

Bălți, 19-20 iunie 2014. Are loc cel de-al 3-lea Forum Uniunea Europeană - Republica Moldova, în cadrul căruia se discută despre perspectivele dezvoltării economice a Republicii Moldova după semnarea Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, precum și despre obținerea suportului financiar pentru dezvoltarea infrastructurii și atragerea investițiilor.

La deschiderea evenimentului au participat Prim-ministrul Iurie Leancă, Președintele Parlamentului, Igor Corman, ministrul Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, Gerd Müller, miniștri din Guvernul de la Chișinău. În total, la forum s-au reunit peste 100 de participanți, inclusiv oficiali din Germania, Polonia, România și alte țări.

În cadrul forumului, divizat în 7 sesiuni, se discută principalele probleme cu care se confruntă Republica Moldova în acest moment, precum și obiectivele-cheie ale proiectului european: crearea locurilor de muncă și dezvoltarea potențialului uman și social-economic, combaterea corupției, aderarea de facto și de jure la Uniunea Europeană.

În prima zi a forumului a fost semnat Acordul moldo-german de asistență pentru dezvoltare. Documentul a fost semnat de către Prim-ministrul Republicii Moldova, Iurie Leancă, și Ministrul Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare al Germaniei, Gerd Müller.

Prim-ministrul Iurie Leancă a menționat că organizarea forumului, la Bălți, semnifică faptul că integrarea europeană - cel mai ambițios proiect de modernizare a Moldovei - se face în toată țara, nu doar la Chișinău. „Drumul nostru spre Europa nu este și nici nu va fi unul ușor, avem nevoie de schimbări de sistem, dar și schimbări de mentalitate. Noi vedem 27 iunie ca pe un nou început”, a menționat premierul Iurie Leancă.

Ministrul Federal pentru Cooperare Economică și Dezvoltare, Gerd Müller, a felicitat Republica Moldova pentru realizările efectuate în parcursul său european: „Moldova are o perspectivă europeană. Moldova a fost mereu parte a istoriei Uniunii Europene. Moldova este și viitorul Uniunii Europene. Germania susține Republica Moldova și vrem să vă ajutăm să modernizați țara voastră”.

” *Este o oportunitate foarte bună când se adună experți din mai multe țări. Oamenii trebuie să afle cât mai multe despre avantajele procesului de integrare europeană și semnarea Acordului de Asociere.*

Igor Corman, președintele Parlamentului RM

Într-un interviu pentru un post de televiziune, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a spus că, în prezent, se lucrează la Programul regional sectorial (PRS) în domeniul Drumuri locale și regionale. Anterior, Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord a aprobat trei PRS în domeniile Managementul deșeurilor solide, Eficiența energetică a clădirilor publice și Alimentarea cu apă și canalizare. „După cum cunoaștem, pentru realizarea proiectelor-pilot elaborate conform celor patru domenii ale PRS, pentru Republica Moldova vor fi alocați, din sursele Uniunii Europene, 100 de milioane de euro”, a precizat directorul ADR Nord.

Menționăm că ieri, în municipiul Bălți, a ajuns Caravana „Europa pentru fiecare”. La un cort instalat în centrul orașului, oamenii au putut afla informații despre avantajele apropierii țării noastre de comunitatea europeană.

Cea de-a treia ediție a Forumului Uniunea Europeană - Republica Moldova este organizată de Deutsch-Moldauisches Forum, Asociația pentru Politică Externă, Institutul de Studii Estice de la Varșovia și Centrul Român de Politici Europene de la București. Prima ediție a forumului a avut loc la Chișinău, iar cea de-a doua la Berlin.

⇒ **Secvențe video de la eveniment sunt disponibile aici:**
<http://goo.gl/2CLCj6>

IUNIE 2014

„Regiunea de Dezvoltare Nord este atractivă pentru investitorii europeni”

Bălți, 20 iunie 2014. Ex-Ministrul de Stat al Oficiului Federal de Afaceri Externe al Germaniei, Prof. Dr. Christoph Zöpel, și consilierul Ministerului de Externe al Letoniei, Veiko Spolītis, au vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), în contextul organizării celui de-al III-lea Forum Uniunea Europeană - Republica Moldova, desfășurat în perioada 19-20 iunie a.c., în municipiul Bălți.

Cei doi oaspeți s-au întâlnit cu directorul ADR Nord, Ion Bodrug, și cu șefii de secții din cadrul agenției, care le-au vorbit despre proiectele de dezvoltare regională realizate de ADR Nord în nordul republicii, precum și despre profilurile socio-economic și turistic ale Regiunii de Dezvoltare Nord (RDN).

Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a mulțumit funcționarilor europeni pentru atenția acordată, menționând, cu această ocazie, suportul Letoniei și al Germaniei în procesul de dezvoltare a țării noastre, în general, și al RDN, în special.

„Regiunea noastră este atractivă pentru investitorii europeni. Avem parcuri industriale, zone economice libere, se reabilitează tot mai multe porțiuni de drumuri regionale și naționale, se construiesc rețele de aprovizionare cu apă potabilă și sisteme de canalizare, iar piața forței de muncă este atractivă pentru investitorii din Uniunea Europeană”, susține directorul ADR Nord, precizând că în RDN se simte nevoia înființării unui centru regional de business.

După ce au făcut cunoștință cu potențialul RDN, consilierul leton Veiko Spolītis a menționat că cel mai important potențial al RDN sunt oamenii, iar întrucât țara noastră este agrară, ar trebui dezvoltate instruirea în domeniul agricol și economia bazată pe agricultură. „Sper să vă simțiți bine în Republica Moldova”, a concluzionat, la rândul său, Prof. Dr. Christoph Zöpel.

„Am reușit să stabilim relații bune de colaborare cu Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia. De asemenea, am semnat, în 2010, un memorandum de colaborare cu Agenția de Dezvoltare Regională din Letonia. Germania ne oferă sprijin important prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). În perioada următoare, vom depune efort pentru a ne intensifica colaborarea în domeniul dezvoltării regionale cu aceste țări, precum și cu alte state membre ale Uniunii Europene.

Ion Bodrug, director ADR Nord

Delegație ministerială poloneză în Regiunea de Dezvoltare Nord

Bălți-Glodei, 12 iunie 2014. O delegație a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării (MID) al Poloniei a vizitat Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), dorind astfel să cunoască mai bine Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) a Republicii Moldova. Delegația străină a fost însoțită de către Valerian Bânzaru, șeful Direcției generale dezvoltare regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova.

În contextul unei prezentări despre potențialul socio-economic și turistic al RDN, directorul ADR Nord, Ion Bodrug, le-a comunicat membrilor delegației poloneze că instituțiile de dezvoltare regională din țara noastră pun un accent deosebit pe realizarea proiectelor de dezvoltare economică. Cu această ocazie, directorul ADR Nord a prezentat un șir de oportunități investiționale pe care le oferă Regiunea Nord.

„Polonia este unul dintre statele europene de la care țara noastră poate prelua multe exemple bune. Vom depune eforturi ca atât echipa ADR Nord, cât și autoritățile locale din Regiunea de Dezvoltare Nord să-și intensifice legăturile de colaborare cu Polonia, o țară ce este dispusă să ne acorde suportul și asistența de care avem nevoie. În contextul asocierii Republicii Moldova la Uniunea Europeană, putem învăța și din experiența Poloniei, astfel încât să nu ne confruntăm cu problemele pe care această țară deja le-a soluționat”, a menționat directorul Ion Bodrug.

La rândul lor, reprezentanții delegației poloneze au declarat că sunt dispuși să ofere regiunii și țării noastre suport și recomandări necesare în domeniul dezvoltării regionale. Referindu-se la srijinul de care întreprinderile mici și mijlocii din Polonia beneficiază din partea autorităților locale poloneze, reprezentanții MID au accentuat faptul că este important ca Republica Moldova să pună accentul pe crearea întreprinderilor ce vor oferi locuri noi de muncă.

În a doua jumătate a zilei, însoțiți de specialiști din cadrul ADR Nord, reprezentanții delegației din Polonia au vizitat Parcul Industrial „Răut” din municipiul Bălți, unde li s-a vorbit despre avantajele economice pe care le au rezidenții parcului industrial. Ulterior, oaspeții din Polonia au vizitat lacul relict La Fontal și zimbrăria din Rezervația naturală de stat „Pădurea Domnească”, unde ADR Nord realizează proiectul „Amenajarea traseului ecoturistic Pădurea Domnească”, înaintat de Consiliul raional Glodei. Valoarea totală a acestui proiect este de 4,72 de milioane de lei, bani alocați din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională.

INTERVIU

Valerian Bînzaru: „Moldova se dezvoltă prin proiecte”

Interviu cu Valerian Bînzaru, șeful Direcției Generale Dezvoltare Regională a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor

Cea de a patra Conferință Internațională privind Depășirea Disparităților Regionale, cu edițiile anterioare organizate în Serbia, Macedonia și Montenegro, a adunat la Chișinău mai mulți experți, din diferite țări, inclusiv R. Moldova, pentru un schimb de experiență în domeniul dezvoltării regionale. În cadrul conferinței participanții din 20 de țări împreună cu experții naționali au format 4 grupuri de lucru care au abordat diferite tematici și probleme. Scopul acestora a fost de a identifica mecanismele care pot facilita implementarea eficientă a politicii de dezvoltare regională. Cel care a vegheat activitatea atelierelor de lucru este Valerian Bînzaru, șeful Direcției Generale de Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor.

- Domnule Bînzaru, primul grup de experți trebuie să ofere răspuns la întrebarea „Ce fel de aranjamente de guvernare de diferite nivele ar trebui să fie implementate pentru a asigura o planificare și programare eficiente în domeniul dezvoltării regionale?”. De ce schimbări avem nevoie atât în cadrul legal cât și în mecanismul de implementare a proiectelor pentru a avea îmbunătățiri semnificative?

- O problemă existentă este lipsa conlucrării eficiente în procesul de implementare a proiectelor și a sinergizării activităților fondurilor disponibile. Acest aspect poate fi diminuat odată cu modificarea legislației. Noi ne-am propus să facem ca politica de dezvoltare regională să fie una intersectorială, iar sinergizarea activității fondurilor să fie identificat drept un aspect prioritar. În multe ministere există resurse financiare pentru realizarea proiectelor de dezvoltare regională, problema e că nu există o coordonare la nivel național, aceste resurse sunt gestionate doar în baza politicii sectoriale gestionate de către ministerul de resort.

- Ce se va obține în rezultatul sinergiei fondurilor despre care ne vorbiți?

- Această abordare intersectorială ne va oferi noi posibilități. Spre exemplu să participăm împreună cu Ministerul Mediului în proiectele de aprovizionare cu apă și sanitație, dintr-un fond să finanțăm construcția apeductului iar din alt fond, construcția rețelilor de canalizare și a stațiilor de epurare. În procesul de sinergizare pot fi identificate foarte multe metode de conlucrare, care ar crește eficiența utilizării resurselor financiare și excluderea riscurilor de finanțare dublă a proiectelor investiționale. Tot aici trebuie să menționăm că doar prin eforturi comune pot fi realizate obiectivele politicilor sectoriale stabilite la nivel național.

- Dacă tot ați amintit proiectele de aprovizionare cu apă și sanitație, o altă echipă va stabili cum poate fi asigurată în mod cât mai eficient identificarea, prioritizarea și elaborarea proiectelor în domeniul dezvoltării regionale. În acest context aș vrea ne spuneți cine identifică proiectele care necesită de a fi realizate prioritar în regiunile din Republica Moldova?

- Să încep cu aceea că în Republica Moldova, conform legislației și a deciziilor luate la nivelul Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale, noi avem patru priorități pe care ne axăm în implementarea proiectelor. Acestea sunt proiectele de îmbunătățire a infrastructurii fizice, apă și sanitație, proiectele de turism, proiecte legate de managementul deșeurilor și proiectele ce țin de dezvoltarea economică, construcția infrastructurii pentru zonele economice libere, parcuri industriale, incubatoare de afaceri etc. Iar ce ține de identificarea proiectelor, am început cu instruirea în acest sens a autorităților publice locale. Acestora li s-au explicat toate principiile și modalitățile de realizare a proiectelor, precum și lista criteriilor de selectare a acestora. Ca rezultat, în urma etapelor de selectare la nivel regional și național, din 208 proiecte înaintate de către autoritățile publice locale, au fost selectate mai puțin de o treime, acestea în mare parte fiind orientate spre îmbunătățirea infrastructurii fizice. Putem spune că există o concurență echitabilă la nivelul autorităților publice locale și regionale.

- Din aceste 62 de proiecte care au fost aprobate, câte sunt implementate în anul 2014?

- În acest an vor fi implementate 41 de proiecte. Din acestea, nouă sunt finanțate de partenerii noștri din Germania, iar celelalte 32 sunt finanțate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

- Subiectul finanțării proiectelor de dezvoltare regională rămâne a fi unul problematic, inclusiv din cauza pe care ați enunțat-o mai sus: lipsa unei cooperări intersectoriale. La conferință, grupurile de lucru ce soluție au găsit pentru a face posibilă finanțarea proiectelor de dezvoltare regională într-un mod eficient?

- Acum se lucrează la elaborarea unor programe sectoriale regionale pentru fiecare domeniu în parte. Până la finele anului, programele urmează să fie aprobate de către consiliile regionale pentru dezvoltare. Aceste programe urmează să fie cartea de căpătâi a agențiilor noastre în atragerea fondurilor din UE și a altor parteneri de dezvoltare. La moment, noi valorificăm toate resursele alocate, atât din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, cât și ale partenerilor străini. Spre exemplu, în acest an am primit din partea Germaniei cinci milioane de euro, bani pe care trebuie să-i folosim în proiectele propuse. Totuși, pentru o conlucrare mai eficientă este necesar iar să menționăm importanța sinergiei fondurilor.

- Un alt aspect, extrem de important pentru R. Moldova, afectată de rata mare a șomajului este că unele proiecte de dezvoltare regională au obiectivul de a soluționa această problemă stringentă. În ce mod politica de dezvoltare regională susține dimensiunea economică de creștere și creare a locurilor de muncă?

- Aici aș vrea să evidențiez proiectele prioritare în dezvoltare regională de construcție a infrastructurii pentru zonele economice libere, parcuri industriale și a incubatoarelor de afaceri. Ceea ce facem noi astăzi este să creăm condiții și să realizăm proiecte de infrastructură cum sunt drumurile de acces, apă și sanitație pentru zonele economice libere și să oferim posibilitate acestei zone economice să funcționeze. Iar în rezultatul creării și dezvoltării acestor zone apar și noi locuri de muncă. Sună bine, dar și mai frumos va fi când vom vedea oamenii mulțumiți pentru că s-au încadrat în câmpul muncii la ei acasă și nu sunt nevoiți să aleagă calea străinătății.

- Ați vorbit despre politicile de realizare a proiectelor de dezvoltare regională, despre disparitățile și metodele de lichidare ale acestora. În acest parcurs, care pași sunt inadmisibili?

- Lista proiectelor care au fost implementate cu succes este mare și despre fiecare în parte pot să vorbesc cu mândrie. Acest lucru se datorează faptului că în politica activității noastre nu ne permitem să facem careva abateri de la normele în vigoare. Nu ne permitem ca proiectele noastre să nu fie calitative sau să nu dea rezultatele pe care ni le-am dorit.

Interviu realizat de Svetlana Panța

**AGENȚIA DE DEZVOLTARE
REGIONALĂ NORD**

MD-3100, mun. Bălți, Piața Vasile Alecsandri, 8A,
Republica Moldova

Telefon: +373 231 29779
Fax: + 373 231 61980
E-mail: comunicare@adrnord.md

Cooperare pentru dezvoltare

www.adrnord.md

ADR Nord, cu sediul în orașul Bălți, este o instituție publică necomercială, cu autonomie financiară, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) al Republicii Moldova. ADR Nord activează în domeniul dezvoltării regionale din aprilie 2010.

Scopul ADR Nord este de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii de Dezvoltare Nord, urmărind reducerea decalajelor de dezvoltare a diferitor zone din regiune în favoarea locuitorilor ei.

Misiunea ADR Nord este de a mobiliza eforturile pentru a asigura dezvoltarea socio-economică durabilă a Regiunii de Dezvoltare Nord în baza normelor și a standardelor europene.

Prioritățile ADR Nord sunt:

1. Reabilitarea infrastructurii fizice;
2. Susținerea dezvoltării secto-rului privat și a pieței forței de muncă;
3. Îmbunătățirea factorilor de mediu și a atractivității turistice.

Cooperare pentru dezvoltare

Va fi desfășurată o campanie națională de comunicare despre dezvoltarea regională

Vadul lui Vodă, 21-22 iulie 2014. Specialiștii în comunicare și managementul proiectelor ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) și Agențiilor de Dezvoltare Regională (ADR) Nord, Centru și Sud au participat la un atelier de producție, la care au elaborat conceptul unei campanii naționale de comunicare despre dezvoltarea regională. Exercițiul a fost facilitat și sprijinit financiar de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), prin intermediul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”.

Sesiunea de instruire a debutat cu prezentarea etapelor ce trebuie parcurse, pentru a ajunge de la decizia de a desfășura o campanie la ciorne, idei, slogane la spoturi, pliante sau promovare on-line, îmbinate armonios, pentru a schimba comportamente și atitudini.

„Acest gen de exercițiu vine să stimuleze comunicarea reciprocă, la nivel intra și interregional. Totodată, au fost lansate idei de promovare a conceptului de dezvoltare regională”, relatează expertul în comunicare Dorin Constantin Todosi, unul din instructori.

La rândul său, producătorul Dumitru Marian afirmă: „Participanții au învățat să utilizeze instrumente cruciale în comunicare, să își organizeze ideile, astfel încât obiectivul de campanie să fie transpus în spoturi, filmelețe sau alte modalități de promovare”.

„Am învățat cum să stabilim prioritățile unei campanii, în funcție de publicul-țintă și de beneficiarii proiectului. A fost o lecție utilă de comunicare”, susține ofițerul de presă al MDRC, Ecaterina Grigorean.

Conceptul campaniei, schițat pe durata celor două zile ale atelierului, va fi cizelat și pus în practică, până la finele lui 2014. Campania de comunicare se va desfășura cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

GIZ a facilitat și în anii precedenți instruiți în comunicare, fotojurnalism. Prin asemenea sesiuni de formare, proiectul GIZ își propune să contribuie la creșterea capacităților partenerilor săi - Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și Agențiile de Dezvoltare Regională - de a coordona și de a monitoriza procesul de dezvoltare regională. Or, pentru aceasta e nevoie de crearea unui sistem eficient de comunicare, atât pe intern, cât și extern.

Proiectul „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) și este sprijinit financiar de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida), Ministerul Afacerilor Externe al României și Uniunea Europeană.